

София 1000, ул. "Петър Парчевич" № 47, ЕИК 175203485
тел: 02 935 89 44, факс: 02 925 03 94, www.bulgargaz.bg

Отчет за изпълнение на плана за оптимизиране на разходите на „Булгаргаз“ ЕАД за 2019 г.

Настоящият Отчет за изпълнение на плана за оптимизиране на разходите на „Булгаргаз“ ЕАД за 2019 г. е изготвен на основание изискването, заложено в чл. 18, ал. 1, Раздел III от Наредба № Е-РД-04-4 от 14.07.2016 г. за публично оповестяване и оптимизиране на разходите на търговските дружества с 50 и над 50 на сто държавно или общинско участие в капитала, извършващи дейности по Закона за енергетиката (Обн., ДВ, бр. 68 от 30.08.2016 г., в сила от 30.08.2016г.).

Съгласно Наредбата, основната цел на плана за оптимизиране на разходите на Дружеството е органите на управление на „Булгаргаз“ ЕАД да предприемат мерки с оглед осигуряване на целесъобразност при разходването на финансовите средства и при спазване на принципите за законосъобразност, добро финансово управление и прозрачност. Финансовите средства трябва да се разходват и управляват икономично, ефективно и ефикасно. За постигане на заложените цели е разработана система от управленски мерки, критерии и ключови показатели, съобразени със спецификата на дейността, които да послужат за наблюдение и оценка на ефикасността, с която се извършват определени разходи в Дружеството, както и тяхното прилагане, което ще доведе до финансова устойчивост и стабилност на „Булгаргаз“ ЕАД.

Отчетът за изпълнение на плана за оптимизиране на разходите е изготвен въз основа на данните за 2019 г. от актуализираната Бизнес програма за периода 2019-2023 година, съпоставени с данните от одитирания финансов отчет за същия период на 2019 г.

На базата на резултатите на анализа и оценката на планираните разходи за доставка и услуги, а също така и на финансовото състояние на Дружеството, се предлага настоящият отчет за изпълнение на плана, който съдържа информация за извършените разходи и конкретни действия, които предприети за оптимизирането им съгласно спецификата на дейността.

Характер на разходите на Дружеството

Разходите по икономически елементи на Дружеството включват себестойност на продадения природен газ, разходи за материали, разходи за външни услуги, разходи за амортизация, разходи за възнаграждения и други разходи.

Таблица № 1 показва, че над 99% от разходите на „Булгаргаз“ ЕАД са за себестойността на природния газ.

Таблица № 1

хил. лева

	2019	2019	2020	2021	2022	2023
	Отчет	План	План	План	План	План
Разходи по икономически елементи	(1 363 705)	(1 419 668)	(1 567 652)	(1 648 805)	(1 726 436)	(1 839 180)
Отчетна стойност продажения природен газ	(1 353 232)	(1 404 201)	(1 553 645)	(1 635 078)	(1 712 583)	(1 825 176)
Съотношение на себестойност на природен газ и общо разходи	99,23%	98,91%	99,10%	99,17%	99,20%	99,24%

В разходите по икономически елементи не са добавени разходите за провизии, свързани с делото ВЕН Gas, които са в размер на 593 хил. лева за 2019 г., тъй като те не могат да бъдат оптимизирани и не зависят от Дружеството. В *Таблица 4* са представени всички разходи на „Булгаргаз“ ЕАД, заедно с включените разходи за провизии.

По отчет за 2019 г. е налице по-ниска себестойност на продажения природен газ спрямо планираната. Това се дължи на по-ниските доставни цени на природен газ спрямо планираните.

Цената, по която „Булгаргаз“ ЕАД купува природния газ, съгласно условията на договора с ООО „Газпром Експорт“ е обвързана с международните котировки на цените на алтернативните на природния газ горива и валутния курс на щатския долар, върху които Дружеството няма влияние.

Поради тази причина, представеният отчет за изпълнение на плана за оптимизиране на разходите на „Булгаргаз“ ЕАД се фокусира върху останалите разходи на Дружеството (равни на около 1% от всички разходи).

В изпълнение на горепосочената Наредба, при анализиране на извършените и планираните през 2019 г. разходи, са взети предвид основните макроикономически показатели за страната прогнозираните от Министерството на финансите и заложените при изготвянето на Държавния бюджет на Република България за периода до 2020г.

Разходите на „Булгаргаз“ ЕАД за 2019 г. по тримесечия съпоставени с планираните, са представени в *Таблицы № 2 и № 3*.

Таблица № 2

хил. лева

	I тримесечие 2019 г.		II тримесечие 2019 г.		III тримесечие 2019 г.		IV тримесечие 2019 г.	
	Отчет	План	Отчет	План	Отчет	План	Отчет	План
Разходи за материали	(11)	(11)	(14)	(21)	(10)	(25)	(29)	(32)
Разходи за външни услуги	(1 261)	(1 261)	(1 221)	(2 416)	(2 489)	(3 802)	(2 180)	(4 358)
Разходи за амортизация	(100)	(100)	(107)	(107)	(113)	(182)	(110)	(247)
Разходи за персонала	(568)	(569)	(771)	(979)	(647)	(645)	(995)	(1 025)
Други разходи за дейността	(22)	(22)	(23)	(92)	(46)	(94)	(384)	(115)

Таблица № 3

хил. лева

	2019 г. Отчет	2019 г. План	Изменение в стойност	Изменение в %
Разходи за материали	(64)	(89)	25	(28,09%)
Разходи за външни услуги	(7 151)	(11 837)	4 686	(39,59%)
Разходи за амортизация	(430)	(636)	206	(32,39%)
Разходи за персонала	(2 981)	(3 218)	237	(7,36%)
Други разходи за дейността	(475)	(323)	(152)	47,06%

Извършването и отчитането на разходите през отчетния период е осъществявано в съответствие с правилата, като са спазвани изискванията на приложимите закони и подзаконовни нормативни актове, както и вътрешни регламентиращи документи на Дружеството. Също така, планираните разходи са съобразени с ефективното им използване.

През 2019 г. при почти всички разходи се наблюдава намаление в сравнение с планираните, което е видно от таблиците по-горе. Наблюдава се увеличение на други разходи за дейността със 152 хил. лева, което се дължи на това, че поради ненавременен плащане на задължения на „Топлофикация София“ ЕАД към дружеството, паричните потоци са нарушени и „Булгаргаз“ ЕАД е платило неустойки за забавени плащания към НАП и „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Финансовият резултат на „Булгаргаз“ ЕАД за 2019 г. е оперативна печалба в размер на 40 442 хил. лева. Това е показателно за устойчивото и стабилно развитие на Дружеството, което реализира печалба за от оперативната си дейност. „Булгаргаз“ ЕАД е подписало споразумения за разсрочване на просрочени вземания с три от основните си клиенти, срещу представено финансово обезпечение. Приходите от лихви за 2019 г. по тези Споразумения са в размер на 2 928 хил. лева.

В разходите за материали се включват закупени активи (офис техника, мебели и др. със стойност под прага на същественост, съгласно счетоводната политика на дружеството), канцеларски материали и консумативи, горива и смазочни материали за автомобилите, авточасти и принадлежности, автомобилни гуми, стопански инвентар, санитарни материали, рекламни материали, служебна литература и други материали. Дружеството прилага финансова политика, относно правилата и процедурите за извършване на такива разходи по отношение на целесъобразността и избора на доставчик, предлагащ най-ниска цена или при най-добро съотношение качество/цена.

В разходите за външни услуги за периода с най-голям относителен дял са разходите за съхранение на природен газ, лицензионната такса и съдебните разходи. Следва да се отбележи, че „Булгаргаз“ ЕАД няма влияние върху начина на формиране на размера на разходите за съхранение на природен газ и лицензионната такса, тъй като те се определят от Оператора на газопреносната мрежа и КЕВР (съгласно Тарифата за таксите).

При разходите за материали и разходите за външни услуги се прилагат процедури по ЗОП, когато стойността надвишава 30 000 лева. По този начин Дружеството спазва и изпълнява законовите изисквания. Съгласно Правилата за управление цикъла на обществените поръчки, Дружеството събира оферти и класира тази с най-ниска предложена цена. Преди стартиране на поръчката и конкретно преди определяне на прогнозните стойности, инициращият отдел извършва обстоен анализ на цените, както и необходимостта от откриването на процедура или сключването на договор.

Другите разходи включват разходи за командировки, представителни, обучение, еднократни данъци, членство в организации и други. Съгласно Правилата за финансово управление и контрол, утвърдени и прилагани в Дружеството, предварителният контрол следи извършването на разходите от всякакъв характер, като се изисква изготвяне на аргументиран доклад и анализ, за да бъде одобрен всеки един разход.

„Булгаргаз“ ЕАД предприема действия за сключване на тристранни споразумения, с които се цели намаляване на просрочените вземания от клиентите, които се погасяват в най-кратък разумен срок. По този начин се оптимизира входящия паричен поток и Дружеството не изпада в забава на плащанията към своите доставчици.

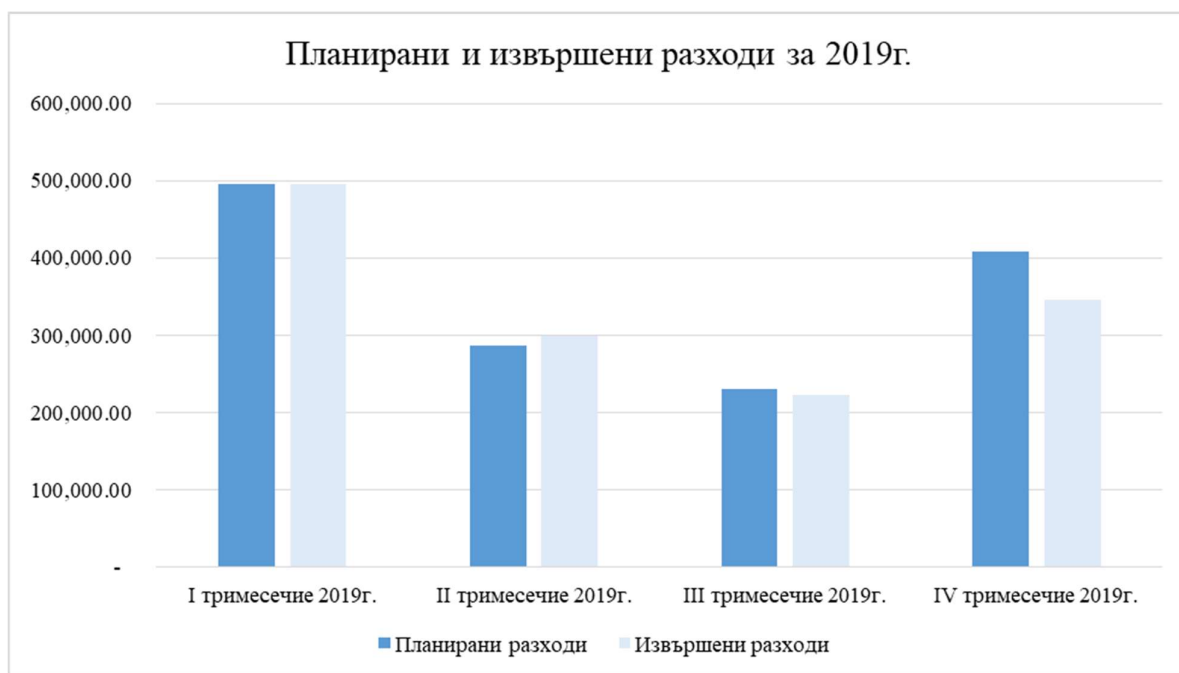
Изготвеният настоящ отчет проследява и сравнява планираните и отчетените стойности на избраните критерии и показатели, заложи в Плана за оптимизиране на разходите.

Показатели за наблюдение и изпълнение на Плана

Количествените и стойностните показатели, които Дружеството използва за измерване на икономичността, ефективността и ефикасността на извършените разходи са следните:

- **Графика показваща планирани разходи и извършени разходи**

Графиката съпоставя планираните и реално извършените разходи на Дружеството.

От графиката е видна сезонност и тенденция за повишаване на разходите през първо и четвърто тримесечие в сравнение с разходите през второ и трето тримесечие.

Най – голямото отклонение на извършените разходи, спрямо планираните се наблюдава в четвъртото тримесечие, дължащо се на по-висока планирана стойност на разходите за външни услуги.

- **Ефективност на разходите**

Ефективността на разходите се изчислява на база тримесечие и показва колко приходи от дейността получава предприятието от използването на единица разход за същата дейност.

$$\text{Ефективност на разходите} = \frac{\text{Приходи}}{\text{Разходи}}$$

Колкото по висока е стойността на ефективността на разходите, толкова повече приходи генерира единица разход.

Таблица № 4 съпоставя отчетни и планирани разходи, за да се изчисли коефициентът за ефективност на разходите с включени разходи за провизия.

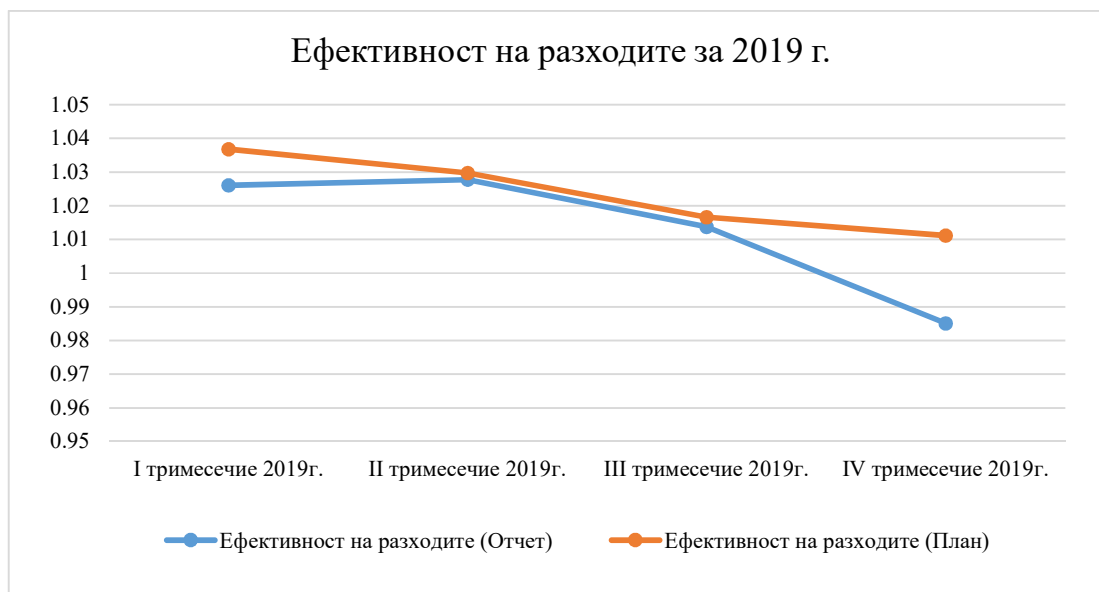
Таблица № 4

хил. лева

	I тримесечие 2019 г.	II тримесечие 2019 г.	III тримесечие 2019 г.	IV тримесечие 2019 г.	2019 г.
Приходи (Отчет)	508 831	307 235	226 098	341 264	1 383 428
Приходи (План)	514 054	294 593	233 612	412 525	1 454 784
Разходи (Отчет)	(495 908)	(298 942)	(223 027)	(346 421)	(1 364 298)
Разходи (План)	(495 808)	(286 081)	(229 801)	(407 978)	(1 419 668)
Ефективност на разходите (Отчет)	1,026	1,028	1,014	0,985	1,014
Ефективност на разходите (План)	1,037	1,030	1,017	1,011	1,025

- **Графика на ефективността на разходите**

Графиката представя визуално как се изменя ефективността на разходите спрямо всяко тримесечие.

Стойностите на показателя за ефективност на разходите през разглеждания период са над или приближават единица, което показва, че дружеството има почти толкова или повече приходи, отколкото разходи. Ефективността на разходите по отчет намалява повече през четвърто тримесечие, което се дължи на планирани повече разходи за външни услуги.